

پاڤچى پىڻ

ژيان و ههلبژاردهيهك له پهيف و شيعرهكانى

محهمه ماغوت ◀◀◀◀

پيشهوا ئيبراهيم
کردووويه تى به كوردى

238 posts

19.2k followers

7 following

Promote

Edit Profile

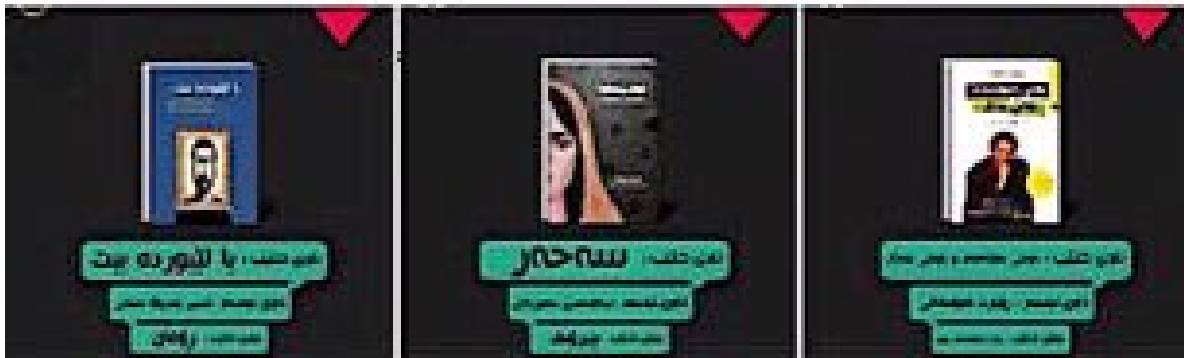
Public Figure
پەرزەنت ھەرقەس PDF كەتەبى

ئۆزە

پائىزىن و بىسۈپەردىن و بىر خۇلەنەردىن كەتەبەكان
بە خۇزاسى و بە ئىلۋەك PDF تاكرە

Ganjyna

لېكى كەتەبەكان 📁
drive.google.com/folderview?id=1gk8e3nSJGJLlU3fxeLUjwdbjgT5Vsibo

ياخىى بن

پيشهوا ئىبراهيم

ناوهندی روښنپيړی ټاویر

AWER
NEWSPAPER

ټولنډی ټاویر
بیز چپ و بلاوکرډنهوه

- به پړیوه بهری گشتی ناوهندی: حه سهن بوره یی
- به پړیوه بهری چاپ و بلاوکرډنهوه: ټاریز حه سهن
- پراویژکاری ناوهندی: حه یدهر عه بدوللا

هه ولیر یشټ پاریزگا یشټ مزگه وتی مه حموود عه لاف

07505114142 - 07507476644

ناوهندی ټاویر: Nawendi Awer

Nawendi.awer@yahoo.com

ياخىي بين

ژيان و هه لېژارده يه كه له به يښ و شيعره كانى
محهمه د ماغوت

پيشهوا ئيبراهيم

ناوهندی ئاویڤ بۆ چاپ و بلاوکردنهوه

AMER
NEW BIRD AWAY

ياخىي بين

بابت: نه ده بى

نووسين و وه رگيڤراني: پيشه و ئيبراهيم

ديزايى ناوه وه: قازى ناسر

چاپ: به كه م - 2019

نرخ: (3500) دينار

تيراژ: (1000) دينار

له به رپوه به رايه تي گشتي كتيبخانه گشتيه كان ژماره ي سپاردي
(301) ي سالي 2019 ي پي دراوه .

© مافي له چاپدانه وه ي هم كتيبه پاريزراوه بۆ ناوه ندي

ئاويڤ . بي ره زامه ندي ناوه ندي ئاويڤ يان ئاماژه كردن به

ناوه ندي ئاويڤ كه س مافي دووباره چاپكردنه وه و

به كارهيڤناني نييه له بواره كاني راگهياندين و توڤره

كومه لايه تيه كان .

شہر تہ واوبوو

فہرماندہ کان دەستی یەك دەگوشن

پیرەژنیك چاوەرپی کورە شەھیدە کە یەتی

ژنیکی شوخ چاوەری میژدە نازدارە کە یەتی

مندالیکیش چاوەرپی باوکە پالەوانە کە یەتی

من نازانم کئ ئەم وڵاتە ی فروشت،

بەلام ئەزانم کئ نرخە کەیدا.

مەحموود دەرویش

محەمەد ماغوت

محەمەد ئەحمەد عیسا ماغوت، شاعیر و ئەدیبی سوری، لە ساڵی (1934ز)، لە شاری (سلمیە) ی سەر بە پارێزگەی (خەما) لە بنەمالەییەکی کەم دەرامەت لەدایکبوو. باوکی ماغوت جوتیارێکی سەپان بوو، بە دیزایی تەمەنی لە زەوی خەلکانی دیدا کاریکردوو.

ماغوت لە خۆبەدوونگەییەکی کشتوکالی، خۆبەدوونگەیی سەرەتایی دەخوینێ لە شاری (سلمیە) و پاشان بۆ خۆبەدوونگەیی دواناوەندی دەچیتە (دیمەشق) و لەوێ بەهۆی هەژاری خێزانیەکی کەم دەریژێ بە خۆبەدوونگەیی نادا و واز دەهێنێت و دەگەرێتەو بۆ (سلمیە).

دوای گەرانی وەهێ بۆ (سلمیە) دەچیتە نیو (حزبی سوری قەومی ئیجتیماعی) بۆ ئەوێ ئەو بنەوایانە چاوتیکا کە حزبی لەسەر دامەزراو. لەو سەردەمەدا ماغوت بە جوتیارییەو خەریک بوو. ئەو دەم ئیکەمین قەسیدەیی بە نیوی (غادە یافا) لە گووفاری نادابی بەیروتی بلۆدەکاتەو.

پاشان ماغوت دەچیتە ریزەکانی سوپا بو خزمەتی
سەربازی و لەوی یەكەمین پەخشانهکانی، پەخشانی
(لاجینە بەینە رومال) لە گوڤاری جوندی بلاودەکاتەو،
ئەودەم (ئەدۆنیس و خالیدە سەعید و سلیمان عەواد) لە
گوڤاری جوندی دەیاننوسی. دوای بەکوئا هاتنی خزمەتی
سەربازی ماغوت لە شاری سلمیە بە جیگیری نیشتهجی
دەبیّت.

تیرۆرکردنی (عەدنان مالیکی)^١ لە 22 ی ئەپرێلی
سالی (1955) پروداویك بوو تەواوی ژیانی ماغوتی سەراوینتر
کرد، (حزبی سوری قەومی ئیجتیماعی) بە تیرۆرکردنی
(عەدنان مالیکی) تۆمەتبارکرا، زۆریك لە ئەندامانی حزب
دەستبەسەرکران، ماغوتیش یەكێك بوو لەوان، ماغوت
زیندانیکرا، ژیانی ئەدەبی هەقیقی ماغوت لە نیو چوار

¹ عەقید پوکنی سوپای سوری (عەدنان محمد شمس الدین
المالکی)، لە زانکۆی سەربازی پاهینەر بوو، لە سالی (1955)
لە یاری نیوان (جەیشی سوری و خەفەر سەواحلی لوبنانی)
تیرۆرکرا.

دیواری زیندان دهستیپیکرد. ئەو له هه‌شبه‌ی‌ئینیکا له‌باره‌ی
حه‌پسیه‌وه ده‌لێت: کاتی بۆ ئیکه‌مجار ده‌حه‌پسی‌کرام، له
ناخمه‌وه ورد و هه‌را بووم، هه‌موو ئەوه‌ی له‌ دوای ئەو
پۆژه‌وه ده‌ینووسم، بۆ ساریژکردنی ئەم زامه‌ به‌ سوێیه‌ی
ئەو پۆژه‌یه

له‌ کۆتایی په‌نجاکان ماغوت له‌ دیمه‌شق داواکرا، ماغوت
برپاری پارکردنیدا بۆ به‌یروت، له‌ رینگه‌ی قاچاخه‌وه چوو
به‌یروت و له‌وێ له‌ رینگه‌ی شاعیر(یوسف خال) پێوه‌ندی‌کرد
به‌ کۆمه‌له‌ی (کۆفاری شیعر). له‌ به‌یروت ماغوت له‌گه‌ڵ
شاعیر(به‌در شاکر سه‌ییاب) یه‌کتریانناسی، هاو‌پێه‌تیه‌کی
توندو‌تۆلیان له‌ نێواندا په‌یدا‌بوو. هه‌ر له‌ به‌یروت ماغوت
شاعیره‌(سنیه‌ سالح)ی ده‌ناسی که‌ خوشکی (خالیده
سه‌عید)ی خیزانی (ئه‌دۆنیس)ه‌. ئەمانه‌ واده‌که‌ن ماغوت
پتر ده‌رکه‌وێ و ببێته‌ پکابه‌ر بۆ وه‌ده‌ست هێنانی خه‌لاتی
پۆژنامه‌ی (نه‌هار) بۆ نووسینی باشترین په‌خشان.

ماغوت به نيوبانگيكي گه وره وه ده گه پيٽه وه بؤ ديمه شق و
كۆمه له شيعرى ئيگه م (حوزن فى زه وئيل قه مهر)
بلاوده كاته وه له گوڤارى شيعر له سالى (1959) و پاش يه ك
سال له هه مان گوڤار كۆمه له چيرۆكى دووه م (غورفه
بيمه لايين جيدران) ده وه شينى.

ماغوت دواى گه پانه وهى بؤ ديمه شق له پيٽه ندى دابوو
له گه ل (سنيه صالح)، لى له سالى (1961) بؤ جارى دووه م له
حه پسيكرا، دواى نازاد بوونى ماغوت له گه ل سنيه
هاوسه رگيرى نه جامدا و (شام و سلافه) يان بوو.

له هه فتايه كان سه رنووسه رى گوڤارى (شورته) بوو له
ديمه شق، به شيكى زور له نووسينه كانى خوى له ويدا
وه شاندى.

ماغوت له هه شتايه كان سه فه رى كرد بؤ ئيمارات،
به ديارى كراوى بؤ كار كردن له رۆژنامه ي (خه ليچ). ماغوت
له گه ل (يوسف عيدا بى) به شى رۆشن بيريى له نيو پوو په رى
رۆژنامه ي (خه ليچى) كرده وه.

ههشتايه كاني سه دهی رابردوو زۆر قورپس بوو بۆ ماغوت،
سالی (1984) به كۆچی دوايي زپ خوشكه كهی (له يلا)
دهستپيكرد. پاشان له سالی (1985) باوكی كۆچی دوايكرد
به هۆی وهستانی دلیه وه. له هه موو ئه وانه ش قورپستر و
به تازاتر بۆ ماغوت كۆچی ناوادهی ناسیهی خیزانی بوو،
ناسیه سالانیکی دوور و دريژ له به رانبه ر نه خوشی
شیرپه نجه ده مملانی دابوو، لی له هه مان سال و له سالی
(1985) كۆچی دوايكرد. پاشان له سالی (1987) دايکی
ناهیده كۆچی دوايكرد.

له سالی (1990) دا له لایه ن چاپخانه ی (دار العوده وه) كۆی
به ره مه شيعره كانی چاپكران.

له گه ل نه وهی ماغوت ناوبانگی زۆر و زه وهندی هه بوو، لی
رپی نه ده دا پيیدا هه لبلین، نه و په تی ده كرده وه به پامبۆی
عه ره بی و بیرنادشۆی عه ره بی ناو بیتریت. له سالی (1991)
له چاوپيکه وتنیکی له گه ل كۆفاری (ناقید) دا له وه لامي نه و
پیدا هه لگوتن و وه سفانه دا ده لیت: من مه نجه لی عه ره بیم!

له نۆوه ته كانه وه تاكو كۆتايى (2006) و بهر له مردنى،
دهيان كتيبي به چاپ گه ياندوووه، له بابته كاني شيعر و
شانۆنامه ووتاردا.

له نيوه پۆي پۆزي دووشه مهي سيي نيساني 2006، دواي
ده سال مملاني له گه له نه خووشي محمه مه د ماغوت، كه له
شاعيري سوري كۆچي دواي كرد.

بۆچی ماغوت؟

ماغوت شيعرى نەدەنۈسى،

ژيانى خۆى دەنۈسىيەوہ.

ئەوہى تەسلىم نابیٹ، ناچیتە ژیر بارودۆخى سەپینراو،
ئەوہى خۆى دەبى و ياخیيانە نا دەچرى، ئەوہى
چاۋچنۆكى تەنگى پى ھەلناچنى و دەربارانە ھەر دەمە و
لە دەورى مالبات و كاسە و پئیەكدا خول ناخوا، زیندوو
دەمینیٹەوہ و نامرى. ئەمە بۆ ھەموو كەسىك دەشى
وابیٹ، چ جای شاعیریك!

شاعیریك لەخۆبردووانە ئەوہى دە ناو بیر و دەروونیدا
دەگوزەرى، دەرىدەپرى و دەیخاتە سەروو ئەوہى
دەوروبەر و ھەز و گیرفانى دەیخوازى، ئاخەر ئەوہى بابای
گیرفانە، ھەر بە بارتەقاي گیرفانەكانى، خۆى دەبى و مروڤ
بوونى دە دونیای تەنگ و ناخۆشى گیرفانەكاندا ون
دەكات.

دەكرى بلیین شاعیران لە ھەموومان پتر تاقیدەكرینەوہ،
بەلى پۆزگار تاقییان دەكاتەوہ، ناخۆ مرویون و

دادگه‌رییان، ویژدانی هه‌قگۆ و سه‌ر پاستییان، خۆبوونیان و
نازادیان، له‌ توله‌ پێی هات و نه‌هاتی به‌رژه‌وه‌ندی و له‌ پێی
ته‌سکی ئەم و ئەو په‌رستیدا گووم ده‌که‌ن ئان نا!

ئاخۆ بێ باکانه‌ خۆیان ده‌بن؟

ئەم په‌رسیاره‌ درێژه‌ی ده‌بێ و به‌ تێپه‌رینی کات وه‌لامان
ده‌ست ده‌که‌وی.

به‌و پێیه‌ی ماغوت پتر له‌ شاعیریکی سیاسی ده‌چیت،
شاعیریك به‌ره‌نگار ده‌بیته‌وه‌ و سلّ له‌ ژیان و چه‌ز و
به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی ناکاته‌وه‌. مایه‌ی هه‌لوه‌سته‌ له‌ سه‌رکردنه‌
خۆبوونی، ئاخ‌ر گه‌ر ناو هه‌موو گه‌لان شاعیرانی ده‌ریار له‌
که‌سانی که‌م و بێ که‌سایه‌تی خولی خواردبێ، له‌ نیو
عه‌ره‌دا ئەمه‌ ته‌واو پێچه‌وانه‌یه‌.

به‌ گه‌ری میژوو له‌ ده‌وری ئیمپراتۆر و کۆشکی شا و
سولتان و له‌ دیوه‌خانی ناغاکاندا کۆمه‌لیک ده‌ریار هه‌بوونه‌،
له‌ رێگه‌ی خۆ که‌مکردنه‌وه‌ و به‌ شان و بال هه‌لدانی نا‌په‌وا،
دلی شا و حوکوم به‌ ده‌ستانیان له‌ خۆیان پازی کردووه‌،
به‌ تاییه‌ت شاعیران، چینیك له‌ شاعیرانی ده‌باری مفته‌خۆر

بیست و چوار سه‌عاتی خوا له‌به‌ر قاپی خه‌لیفه و
ده‌سه‌لاتداران له نوزانه‌وه نه‌که‌وتوون و نانی خو‌یان له‌و
پتییه‌وه وه ده‌ست خستوه.

نیچه ده‌لیت: من و واقع دوزمنین، هرگیز ویکرا
ناسازین.

ده‌کری نه‌مه ماغوتیش بگریته‌وه، ئینسانیک له جهره‌زه و
به‌ره‌نگاری، شاعیریک ده‌رگه‌ی چه‌پس له‌سه‌ر دل و بیریدا
والا ده‌کا و بلند هاواری بیزاربوون، یاخیبوون، نازادی..
ده‌کات.

شعیره‌کانی ماغوت گوزارشتن له مالویرانی و هه‌شوه‌سه‌ری
هه‌ژاران و نالینیان به‌ده‌م نازاره‌کانی ژیانی ته‌نگ و پر له
مه‌ینه‌تییه‌وه، شعیره‌کانی یاخیبوونن له کۆشک، کۆشکی
مله‌وران و پاسه‌وانانیا.

ماغوت نووسیبووی: پاسه‌وانی کۆشک

گرنگتره له کۆشک.

په یامی پروونی ماغوت و خه مه کانی، پروون و په وانن...

سه رده میك كتیبه شیعییه کانیم ده خویندنه وه، به تایبته
هر دوو کتیبی (سیاف الزهور) و (البدوي الأحمر)، نه مهی
به رده سستیشتان هه لهینجراوی نه م دوو کتیبهین، که ده گه ل
خویندنه وه یاندا نه وهی پتر سهرنجی راده کیشام،
ده مکورداند و زورجار له نه کاوانته کهی خوّم، له فه یسبووک
دام ده نان، دواچار دواى هینان و بردنیکی زور خرم
کردنه وه لیّره دا. پیشوه ختهش ده بیرپینمه وه نه م
تیکستانه بو به سووگرتنی هیچ نه ته وه و ره گه ز و ئاینیک
نییه، بو به که م ته ماشاگردنی نیشتمان و به ها ئاینی و
نه ته وه ییه کان نییه، به پیچه وانه وه، یاخییگه رییه تی و
هاواری ماغوت له خه م و په روشبوونییه تی بو نیشتمان، له
تامه زوریتی بو پیشکوتن و روشنبیربوونی کومه لگه ی
عه ره بی...

2019/2/10

ههلبژاردهیهك له په یف و شیعره کانی

هەموو ئەوێ لە ئاسمان و زەوی و قوون
زەریاگاندا یە پێ دەئین: نیشتمان، نیشتمانیش بو
هەندیک لە دزانە!

مه‌ی یاری به که‌له‌م ده‌کات،
خیزانم به جله‌کانم و میوه‌فرویش به پاره‌کانم،
له‌وه‌ش زیت‌رگه‌وره سیاسی،
یاری به چاره‌نووسم ده‌کات!

دئسۆز مه به،

زهمه ن زهمه نى رق و كينه يه.

گوتی: ئیوه کین؟

گوتم: ئیمه عه ره بین.

گوتی: به چ کاریکه وه سه رقائن؟

گوتم: ئیمه هیچ کاریک ناکهین. جیهان به ئیمه وه
سه رقائه.

له حیکمه تی هه بوونی بهنج له نه خوښخانه
عه ره بییه کان تیناگه م،
چون نیمه له بنچینه دا گه لیکي بهنجکراوین.

پاش رۆیشتنی پیتروۆل،

هیچمان بۆ نه مایه وه جگه له کۆلسترۆۆل.

س.ه.ه.ه.

خۆر و مانگ و ئەستێرەم خۆش دەوین،

وە لە تاریکی پتەر!

گہر مہ ژاران و شاعیران باجہ کہ نہ دہن،

ٹہی کی بیدا؟

مہر دہم دوڑمانم زیاتر دہبن،

دلنیاتر دہبم لہوہی لہسہر حہقم!

پیم ده لّین: خوشه ویستی له هه موو شوئینیکه،

له سه رته ته نئ به دوایدا بگه رّی.

به دوایدا گه رام،

لّی بیهووده وه کو گه رانی پشیله بوو

به دوای لانه ی شیردا.

پاسه وانی کۆشک،

گرنگتره له کۆشک.

عەرب وەكو هەليكۆپتەرە،

هات و هاواری له خێراییه کهی زیاتره.

له ژيانم كه سم خوښنه ويستووه و

رقم له كهس نه بوو ته وه،

جگه له هه ژاران.

یه کیه تی نیشتمانی راسته قینه له ههرولاتیکی
عه ره بیدا،

تهنی له گۆرستانه به کۆمه له کان به دی ده کریت.

هه ركات له هه شوئنيكي جهان ئازادي بياريت،

هه موو پزئيميكي عه ره بي به په له

چه تر له سه سه ري ميلله تيان هه ئده دن،

له ترسي ئه وه ي نه وه كو تووشي (هه لامه ت) بن.

كيشه‌ي ئيمه لاي تۆنبيه گه‌وره‌م،

كيشه‌ي ئيمه له‌گه‌ل تۆيه!

لەم نیشتمانەدا

خاوەنی هیچ شتێک نیم ،

جگە لەو پەرداخەى تێیدا دەخۆمەووە و

ئەم هەوایەى هەڵیدەمژم!

حەزم بە ھیمنیە،

بە زۆرانبازی ئازادە!

سەلواڵە

تیمہین عہ رہب..
کللوی ٹاينده!

وا دياره نه ئاوى پرووت،
نه ئاوى كبريتى و تفت
نه ساوناكان،
نه حه مامه توركييه كان،
نه رۆمانىيه كان سووديان نىيه بو ئيمه،
چون ئيمه عه ره بين،
هيچى پاكمان ناكاته وه (خوين) نه بن.

رڻڪڪهون له سهر يه ڪتاي خودا و

دابه شڪردني نيشتمان.

خودایه..

هه موو و لاته کان خه وتوون و خه وتوون،

به لام له ساته پیویست و گرنگه کان وه خه بهرن،

ته نئ نیشتمانی عه ره بی نه بیټ،

وه ناگا و به خه به ره،

لی له ساته پیویست و گرنگه کاندای پرخه ی دیت.

خۆكوشتن حه رامه.

ئه ي به دبه ختي حه لاله؟

هه مووان له سهه فرۆشتنى هه موو شت يه كران،

وهلى له نرخدا راجيان!

"خۆشى" به كۆتا نه هاتوو ه..

ئەي بەرگدوورەكان

كفنيكى فراوانم دەويى بۆ خەونەكانم!

خراترين سسته‌مي ديموكراسي له دونيادا،
چاتره له دادگه‌رترين سسته‌مي ديكتاتورى!

بۇ ئەۋەى بنووسىت، بخوئىنئىتەۋە، گوئبگرى،
ئامانجىت ھەبى، خوئىشاندىان بىكەىت،

بە ئارەزوى خوئ دەركەوىت؛

پئوىستە توئازاد بىت.

بۇ ئەۋەى ئازاد بىت،

پئوىستە بەھىز بىت.

بۇ ئەوھى بەھىز بىت،

پىۋىستە خودان بەرھەم بىت.

بۇ ئەوھى خودان بەرھەم بىت،

پىۋىستە دامەزراو بىت.

وھى تۆ ناتوانى لە ولاتىكى دانەمەزراودا، دامەزراو

بىت. ئەم مەملەكەتە دامەزراوھى نانسىت.

لہم سہر دہمہ دا،

لہو تاوانہ مہ زنتر چییہ؛

ئینسانیکی عہ رہب لہ دایک بیّت!

خۆشەويىستى؛

ئەو تاكە نەخۆشپىيەى ئيسعافى گەرەك نىيە.

وا دياره ئازادکردنى ئەقلى عەرەبى

قورستره

له ئازادکردنى فهلهستين!

هیچ شتیك نییه جگه له كوشتن و تالانکردن و
خوین رشتن،

هیچ یه کیك بیر له وه ناکاته وه مندالی پیوستی
به وه یه بخه وی.

به دريژاي ته مه نم له خودا ترساوم،

پاشان بۆم ئاشكرا بوو؛

هه ر خودا مه ئوا و په نايه.

چاوتیگردنی ئازاره‌کان له پستی شوشه‌وه شتیکی
پیکه‌نیناوییه،

وه‌کوئه‌وه‌ی که‌رێک گوئی له مؤسیقا گرتبی!

دیکتاتورەکان وەکو ژمارە پێوانەییەکان،

رۆژی شکانیان هەردییت.

کیشہی ٹیمہ لہ گہل خودا نییہ،

بہ لکو لہ گہل ٹہوہیہ بہ ناوی خودا وہ قسہ دہ کات.

دەلەن بۆ ئەو ھى سەلامەت بىت،

پېۋىستە خۆت بەدوور بگرى لە مرۆڧى لات و
خوڧىرى،

ئى ئەز چلۆن دەتوانم لە ھەمى عەرەب خۆ بەدوور
بگرم، تاوھكو سەلامەت بىم!

مرۆ ته نۆ ئىكجار ئاشق ده بىت،

خۆ ئه شق دۆمىنه نىيه، هه ركات دۆرايت

تېهه لچيه وه!

گان و نان ئه و هیزو وزه یه ن تاوه کو ئیستا تاکی
عه ره بی به زیندووپی هیشتوو ه ته وه.

گوتم: برسیمه ئەه ی دیمه شق!

گوته: پیلاره کانم بخۆ.

له باره‌ی ناشتی نووسیم، جه‌نگ ده‌ستیپ‌یکرد
له باره‌ی سسته‌م نووسیم، ئاژاوه و ئاشوب
سه‌رپه‌لدا

له باره‌ی قاره‌مانی‌تی نووسیم، خیانه‌ت بلاو بووه‌وه...

حزب حزبانى يارى زيره كه كانه،
بو زالبوون به سه ركه وجه كاندا.

نه خه و دیت

نه ئاسوده بی

نه خو شی

نه دو ست و نه خو شه و یست،

هه موویان له ناکاو و نبوون!

ٲه ز پٲلاوم؁

ٲه دى كوا رٲنگه كه م؟

ژيان بيټراو و جاپزكه ره، وه كو باراني بي ټاو!

ئازادىم خۆشدهوى، ئى ئازادىخوازن نا

شۆرشم خۆشدهوى، ئى شۆرشىگىران نا

ئازادىم خۆشدهوى، ئى ئازادىخوازن نا

ئەتۆ ئەشكىكت ھەيە، من دووان!

ئەتۆ دلىكت ھەيە، من دووان!

ئەزتەن نانووسم بەلكو خوئنىشم لەبەردەرپوات!

بۆ ئەو ھى پېيىكە نىت

گە مژە بە.

خۆشه‌وېستیت وه‌کو سوکایه‌تی!

له بیر ناچیتته‌وه.

دهمه ویت مروّف بم

نهوهك عه رهب!

(خودا) هیز و توانام پئ بدە بۆ گوتی نا
ئەقل و ژیریم پئ بدە بۆ چۆنییەتی گوتنی
داناییم پئ بدە بۆ ئەوەی بزانی کە دەیلیم.

نەمتوانى مروڧى عەرەبى لەسەر ئەو پايەنم لە
دەرگەى پشتەو، سواری پاس بىت و لە پيشەو
دابەزىت،

باشە چۆن چۆنى لەسەر شوپش رايەنم!

گالته جاري هه لباردنه كان; رژهي له سه تا ۱۹۹.۹۹!
له كاتيكا نهم رژهيه له نيو ميرووله و ههنگ و
ئه سپيه كانيشدا مه حاله.

له ژياندا نه مدي له نيمه ي عه رب ناموترو

سه يرترا!

گۆپرى ئاۋاڭى لە سەردەريا.

نەك كۆشكى ئاۋاڭى لە بىابان!

ژماره‌ی ئەو وڵاتانە‌ی رێزمان دەگرن چەندن؟

هەریەکێک وە‌لامی ئەم پرسیارە بزانی‌ت، چادریک له
شیرینی چوکلی‌ت بۆ خۆ‌یی و خانە‌واده‌کە‌ی، له هەر
کۆ‌ی هە‌ئیدە‌دات با هە‌ئیدا، پانتایی ئەم چادره له
زە‌ریای ئە‌تلە‌سی بۆ خە‌لیجی عەرە‌بی!

ئەي گەلى درۆين كوان نەوہ جواميڙە كانم؟

تۆوہ بە بەرھەمە كانم،

سەرخەرانی گۆرانخواز لە كوین؟

بۆ درەنگ كەوتن؟

ئاماژەكانیان تىپەرین؟

ئىنسانى عەرەبى لە ھەركاتىڭدا بمرىت
قازانجىيەتى،

چونكه تەننى شتىك كه له دەستى دەدات بى
ئەقلىه كه يەتى.

"بيدهنگى" جوانترين مؤسقىايه له جهان.

سايه

ئىمە سوتا و قوربانى عەرەب بوونىن!

ئىمە ولا تىكى نەتە وەيى نويمان دەوى ئەگەر لە سەر
زىلدانىش بىت!

پيم گوت: تينوومه ئه‌ي ديمه شق

گوتى: فرميسكه كانت بخوره وه!

ٲاسانٲرٲن ٲارٲ له ٲاٲن نٲشٲماندا ٲارٲبه به ٲوآى
نٲشٲمان و مٲٲوو و ٲاٲنآه و ٲارهٲنووسى
ٲه ٲٲه ٲه.

بى پىچ و پەنا;

لە سەرەوە بۆ ژىرەوە

لە ژىرەوە بۆ سەرەوە.

لە راستەوە بۆ چەپ

لە چەپەوە بۆ راست.

بەبى ئازادى ناتوانىن سەرکەوتن وەدەست بىنين

تەنانەت بەسەر كرمى لۆكە شدا.

مرؤفی عه ره بی گیر یخوار دووه له نیوان ته وژمی
عه وله مه و ته وژمی ئوسوئی.

چۆن چۆنی ده نیوان ئەم دووانه ری بکات؟

ئایا له سه ر ئینته رنیت نوێژ بکات؟

هه موو گه لانی دونیا بونیادنان و بوژانه وهی ولاتیان
به دهستی خودایه،

لی مروئی نهم مهمله که تهی ئیمه، تهنی ته مهن و
سهسته می حوکمرانی به دهستی خودایه.

هېچ که ره سته یه کی بیده نگکردن له نیشتمانی
عه ره بیدا بوونی نییه،

چون له بنه رهدا هېچ که سیك نوقه ی لیوه نایه ت.

خۆشه‌ويستم

ئەوان سەفەردەكەن،

ئىمەش چاوەروان،

ئەمان خاوەن پەتن..

ئىمەش خاوەن گەردەن!

هیچ شتیك نییه عه ره ب له سه ره تای بوونییه وه
تاوه کو ئیستا دهستی پیوه گرتبی جگه له رق و کینه.

که ربوونیش شایه ن به هه موو که سیک نییه.

ئىمە پايزمان دەپەرست و

بارانمان خوشگەرەك بوو!

ٹیمہ کہ مینہ یہ کی کرین.

ولاتمان تزييه له نه خووشي و نه زاني و به تالي و
شيئي، پره له كرتكار و لاداني سيكسي و شتي
قه دهغه كراو و هيمنكه رهوه و سرپهر، له دوو پروو و
ئوسوئي و مه زه بگه را و توندرؤ و خوئن و فرميسك،
كه چي ئيمه سه رقالين به نوقمبووني كه شتي
(تاي تانيك)) هوه.

[چەپلە بە دەستىك لىنادرىت]

بە جەجەنەم

ئەرى ھىشتا تىر چەپلە نە بوون؟

به چپه قسه بکهن

له سه رگوستی پیتان رنیکه ن

نیشتمان خه ریکه گیان ده دا!

دونیا دونیای لۆتی و سه‌سه‌ریه‌کانه.

ئەمىستا بارانىكى خەمگىن رووى خەمگىنم

دەشواتەوہ!

به دل گريام

کاتیک زانيم;

عه ره بيم.

بهوهفا مه به، زه من زه منى غه دره.

پاك مه به، زه من زه منى پيسليه.

کاتیک له زیندان ئازادکرام یه کسه‌ری ژنم هینا،

ئیترونه مه دوایه‌مین زیندان بوو ئه‌زموونم کرد.

گهر ئينسانى ئه وروپى يه ك ملاك گوو بخوات،
ئينسانى عه ره بى دوو ملاك گوو ده خوات.
گرنگ ئه وه يه نه ئين؛ عه ره ب نازانيت گوو بخوات!

عہ رہب دوو جیٲیان له کاردایه;

گه ده و ناوگه ل.

عەرەببەوون وەك قەبزیوونە،

دەبئ زۆر لەخۆت بکەیت تا بتوانی بئێی عەرەبم!

مردن بریتى نىيە لە دۆرانی گەورە.

دۆرانی گەورە;

مردنی ئەو هیە دەناومان دایە و ئیمەش - قیت و قۆز -

زیندووین.

ژندوست نيم،

ښه هره دم ژنم پي له پياو پياوتر بووه!

ئەو تەوانى من نىيە ۋەك عەرەبىك ھاتوومەتە
دۇنياۋە،

تەوانى من لىرەدا ئەمەيە; ۋەك عەرەبىك بژىم!

سەرۆهه‌ری یاسا له ولاتانی پۆژه‌ه‌لات وه‌کو ئه‌وه
وايه بلی: کاوئیزی حوشتروزه‌ی کاره‌بای ئی به‌ره‌م
دی.

هه موو مافیکی پارێزراوه.

یاسا ماف دهسه نیت.

ئه ئبه ته یاسای تهواری!

منم; گهره‌ی خه‌ونه‌کان! زنده‌ای زنده‌ای...

... زنده‌ای زنده‌ای زنده‌ای زنده‌ای...

... زنده‌ای زنده‌ای زنده‌ای زنده‌ای...

... زنده‌ای زنده‌ای زنده‌ای زنده‌ای...

به هارم خوشدهوئ و ليړه هاوينه،
چيام خوشدهوئ و ليړه بومه له رزهيه،
باخ و بيستانم خوشدهوئ و ليړه لافاوه،
دهريام خوشدهوئ و ليړه وشكانييه..

فرمیسکی فسفوری هه ئرپژم؟

تاكو گه له كه م بزانه له پیناویاندا چهنده ئازار
ده چیژم!

جياوازي چييه له نيوانى گوڼى سهر ميڙو گوڼى سهر
گوږ؟

سى پم له ژىر بارانه..

سى پم له دلم دايه..

ئەمە كۆتا گۆرانىيە كانى منە،

ئەمە سروودى شكانى منە.

ئەمىستا گيان دەدەم،

دە نىو گۆرە كە مدام وە كوسى گاسن.

دەمرم و باوئىشك دەدەم،

دەمرم و جوين دەدەم،

دەمرم و گالتە جارى دەكەم،

دەمرم و دەگريم.

منم پالہ وان.. ئہدی کوا گہ لہ کہم؟

منم ناپاک.. ئہدی کوا سیڈارہ کہم؟

منم پیلاو.. ئہدی کوا ریگہ کہم؟

گشت مندالہ کان لہ دەمی لہ دایکبوونیاندا
دەگریان و من پیدەکەنیم، ئەمیستا هەموویان
پیدەکەنن و ئەز دەگریم.

هه مووان ده يانه وئيت ببه نه وه و ئه ز ده مه وئيت

بدؤر ئيم!

+ئەمە شارى تۆيە گەورەم

-شارى من؟ شارم نىيە، جگە لە گىرفانم.

+شارى تۆ نىشتمانته گەورەم

-نىشتمانم؟ نىشتمانم نىيە، جگە لە وخەت و

هېلانەي لەسەرنەخشە كىشراون.

له مروڦي هه څار ساويلکه تر په یدا نابڼ،

بو نموونه خوځم؛

پارهی کرڼی خانوم پڼ نه ده درا، که چی هه ستام ژنم

هینا!

تف; کہرہستہ یہ کی شیعریہ،

دہن بزانی لہ کی دہ کہیت.

ئەمان خاوەنى پەنجەرەن، ئىمە شەمال.

ئەمان خاوەنى پاپۆرن، ئىمە شەپۆل.

مزگهوت و كلئسايان پئداين و ئيمانان لئستاندين.

عهترو گوستيلهيان پئداين و ئهشقيان لئستاندين.

پئلاويان پئداين و رنڭهكانيان لئستاندين.

شيري هيشكيان پئداين و سهردهمي منداليان
لئستاندين.

پوليس و كهلهبچهيان پئداين و ئاراميان
لئستاندين.

نیشتمانم!

ئەز نیشتمانم نییە، جگە لە وشەرە پشیلە یە ی سەر
نە خشە کان نە بییت.

ئىمە لە بنچىنەدا نەتەوہىہ كى بېھۆشىن!

له گه ل مه موو سزا چاوه پروانگراوه کانیشدا به پروونی
ده یلیم:

من ده زانم چون سه ما بکه م،

باز بده م،

را بکه م،

هه پوه له بکه م ،

ماندوو بيم،

چیشته دروست بکه م،

شت بسړم،

وینه بکیشم،

بژهنم،

بگړیم،

پیبکه نم،

مه لیبم،

لی من نازانم چوں خیانهت بکه م،

چونکه کاتم نییه، یان گه مژیهه کی گه وره م.

لای ئیمة ئەمانە هەن:

ئابوری نیشتمانی،

پیشه‌سازی نیشتمانییه‌کان،

پەروەردە نیشتمانییه‌کان،

حزبە نیشتمانییه‌کان،

خوێندنگە نیشتمانییه‌کان،

سروودە نیشتمانییه‌کان،

پینووسە نیشتمانییه‌کان،

تینووسه نیشتمانییه کان،
 بهرگریکاره نیشتمانییه کان..
 بهزینی نیشتمانی،
 پیلاوه نیشتمانییه کان،
 نهعله نیشتمانییه کان،
 حه مامه نیشتمانییه کان، ئاوده ستخانه
 نیشتمانییه کان، وهلی ته نی ئه وهی ئیمه نیمانه،
 خودی نیشتمان خویه تی.

له پۆژهه لات و پۆژئاوا،

له کون و قوژبني

نيشتماني عه ره بي خو شه ويستدا،

هيچمان گوي ئي ناييت و هيچ ناخوئني نه وه نه مانه

نه بييت:

ئاسايشي نه ته وه يي،

ئاسايشي نيشتماني،

ئاسايشي تاوان،

ئاسايىشى سەربازى،
ئاسايىشى ئاسمانى،
ئاسايىشى ناوخۇ،
ئاسايىشى دەرەوۋە،
ئاسايىشى گىشتى،
ئاسايىشى خۆراك،
ئاسايىشى رۇشنىبىرى،
ئاسايىشى پىشەسازى و

ئاسايشى كشتوكال،

ئاسايشى ئاوى،

ئاسايشى بىيابان،

ئاسايشى كەنار دەريا،

ئاسايشى كارگە كان،

ئاسايشى مزگەوتە كان،

ئاسايشى گىسك لىدەرە كان،

ئاسايشى مۇزە خانە كان،

ئاسايشى پيشانگه كان،
 ئاسايشى ياريگه كان،
 ئاسايشى باخچه كان،
 ئاسايشى بالويزخانه كان،
 ئاسايشى چيشتخانه كان،
 ئاسايشى هوٲتيله كان.
 له گهٲ هه موو نه مانه شدا
 هاونيشتمانى عه ره بى خه وتوو ه!

داواكار: ژوورېكم دهوئ بۆ دوو كهس؟
كارمەند: نېمانه.

داواكار: بۆ يەك كهس؟
كارمەند: نېمانه.

داواكار: باشه هەر شوئنيك بېت دەمهوئ.
كارمەند: بەداخهوه، هيچ شوئنيكي خاليمان لا
دهسناكهوئ، هه موو شوئنه كان گيراون: نهؤمي
يه كه م بۆ وه فدى نه مريكي.

نېھۆمى دووھەم بۆۋەفدى ئىنگلىزى
 نېھۆمى سېھەم بۆۋەفدى ئەۋرۈپى
 چۈارەم بۆۋەفدى كەنەدى
 پېنجەم بۆۋەفدى ئوستراالى
 شەشەم بۆۋەفدى رۈۋسى
 حەوتەم بۆۋەفدى يابانى
 ھەشتەم بۆۋەفدى توركى
 نۆيەم بۆۋەفدى ئىرانى

دەيەم بۆ وەفدى ھىندى
 يازدەھەم بۆ وەفدى پاكىستانى
 نھۆمى كۆتايى و سەربانىش بۆ وەفدى چىنى
 پارەو و مەسەدەش بۆ وەفدى ئەفرىقى
 ژىرزەمىنىش بۆ دىسكو .

باخچەكانىش بۆ پاسەوانان و سەگە پاسەوانەكان .
 داواكار: من رۆلەي ئىرەم، ئەي من لە كوي
 بخەوم؟ لە ناو جانتاكەم؟ لەسەر شۆستە؟

كارمەند: بەلكو لە نيو حاوييەى زبلى سەر
 شۆستە، بەردەم ھەموو ھۆتيليك شوينىكى زۆر
 نايابە، ۋەكو پينج ئەستېرەيە، حاوييەى زبلى و
 خاشاك بەھەمان ئاست و خزمەتگوزارى پينج
 ئەستېرەۋە...

داواكار: حاويە ۋەكو پينج ئەستېرە؟
 كارمەند: ئى بەلى، ھەروەھا بە پينج گسك
 ليدەرىشەۋە!

ٲهوهيان شه قامى شنفرىبه، كه له سائى ٥١٠ى

زايىنى كوژراوه،

ٲهوهيان شه قامى عهنته رى كورى شه داده، له

سائى ٦١٥ى زايىنى كوژراوه،

ٲهوهيان شه قامى تهرفه رى كورى عه بده، له سائى

٥٦٩ى زايىنى كوژراوه،

ئەو ھەيان شەقامى مۇتەئەببىيە، لە ساى ۹۶۵

زايىنى بەرانبەر بە ۳۵۴ كۆچى كوژراو،

ئەو ھەيان شەقامى كورپى فەراسى ھەمدانىيە، لە

ساى ۹۶۸ زايىنى بەرانبەر بە ۳۵۷ كۆچى

كوژراو،

ئەو ھەيان شەقامى كورپى موعتەزە، لە ساى ۹۰۸

زايىنى بەرانبەر بە ۲۹۶ كۆچى كوژراو،

ئەوھيان شەقامى بەشارى كۆپى بەردە، لە ساى
 ۷۸۴ى زايىنى بەرانبەر بە ۲۸۶ى كۆچى كوژراو،
 ئەوھشيان شەقامى كۆپى موقەفەعە، لە ساى
 ۷۵۹ى زايىنى بەرانبەر بە ۱۴۲ى كۆچى كوژراو
 ئەمەشيان شەقامى تەھامى كۆپى محەمەدە، لە
 ساى ۴۱۶ى كۆچى كوژراو ئەمەش...

لای ئەوان ئەدەب بوونی نییە،
 بەئکو لای ئەوان دروشم لەسەر ئەدەب بوونی
 هەیه!

لای ئەوان دیموکراسی بوونی نییە،
 بەئکو دروشم لەسەر دیموکراسی بوونی هەیه!
 لای ئەوان کشتوکاڵ بوونی نییە،
 بەئکو دروشم لەسەر کشتوکاڵ و پیشەسازی بوونی
 هەیه!

لاي ئەوان ھيچ پلانېك
 بۇ بەرھوپېشبردنى ولات
 لە ھەربوارېك لە بوارەكان بوونى نىيە،
 بەلكو ئەوھى ھەيە دروشى پېشكەوتن و
 بەرھوپېشبردنى ولاتە وەكو ولاتە،
 ئەسكەندەنافىيەكان!

لاى ئەوان ھېچ پلانېك بۇ ئازادكردن يان
 سەندنەۋەي بېستېك لى خاكى عەرەبى داگىركراۋ
 بوونى نىيە، بەلكو تەننى دروشمى ئازادكردن و
 سەندنەۋەي ئەندەلوس و (قودس) ھەيە!

گرنگ ئەۋەيە:

لاى ئەوان ھېچ شتېك بوونى نىيە، لى دروشم بۇ
 ھەموو شتېك بوونى ھەيە!

دەرکردنی دهستوورگه‌ل،
دانانی یاسای ته‌شریعی و یاسای جیبه‌جی‌کردن،
چاپ‌کردن و رېڅخستن و
جودا‌کردنه‌وه و نه‌ژمار‌کردن و پزکردن و
گشتانندن و دابه‌شکردنی نه‌م یاسایانه له‌سه‌ر
شی‌وازی سویسری،
جیبه‌جی‌کردنیشی له‌سه‌ر شی‌وازی سوّمالی.

رڤاندنى له ناکاوى هاوڤلاتى و گومکردنى
بۆ شوپننىكى ناديار، بۆ سالاننک
که کهس هيچى له باره وه نه زاننيت،
وه کو ئه وهى له دوورگه ي (به رمودا) بژين،
ئه مه له کاتىکدايه، ئه گهر مريشکىکى ئيسرائيلى،
ده خولهک دوا بکه وئى له چوونه وه نيو کوئيتى
ئيسرائيل هه موو ناوچه که ي به دوا دا ده گه پرى و
ده يدوزيته وه!

له بهرچی عه‌ره‌ب ده‌ست به مه‌موو شتی‌که‌وه ده‌گری،

مه‌ر شتی بی.

نایا له ده‌می خنکاندان؟

مه ركه دوو عه ره ب پي كگه يشتن ،
مه والگري سييه ميانه !

به دهستی لهرزۆكه وه،
ناتوانی هیج ئامانجیك بپیکیت!

دادوهر: ..سوئند بخو راستی بلیت، جگه له راستی،
هیچ نه لیت.

تاوانبار: سوئندبئ.

دادوهر: دهست له سهه کتیی پیروژ دانئ..

تاوانبار: فهمانته گه ورهه.

دادوهر: ئایا تو له فلان پئکه وته، فلان پوژه، له

مهیدانی گشتی، له شه قامه قه ره بالغه کان هاوارت

کردوو؛ نیشتمان یه کسانه به پیلاو؟

تاوانبار: به ئی.

دادوهر: له پیش کریکار و جوتیاره کان؟

تاوانبار: به ئی.

دادوهر: له پیش په یکه ری پالنه وانان و

گوږی شه میدان؟

تاوانبار: به ئی.

دادوهر: له بهرده می ناوهنده خوږه خشییه کان و

جه نگاوه رانی دیرین؟

تاوانبار: به ئى.

دادوهر: له بهردهمى تىپه گه شتيا ريبه كان و

گه شتيا ران؟

تاوانبار: به ئى.

دادوهر: له بهردهمى رۇژنامه كان و تۇرپه كانى مه وال؟

تاوانبار: به ئى.

دادوهر: نىشتمان.. خهونى مندائىيه تى و

ياده وه رى پى رى و

خولياي تافي لاوييه،
گۆرى تىكۆشهر و چلىسانه،
قوربانيدانى مهرزان و گرانه،
به بۆچوونى تۆيه كسان نيبه به زياتر له پىئلاو ؟
تاوانبار: به راستى ئافه رين گه ورهم.

نووسەرى راستە قىنە ۋە كو ئىسرائىل واىە،
ھىچى سنوورنىكى روونى بو نىيە و
پابەندى ھىچى نابىت.

ئەوھى مەرەشە يە بۆ سەر گەل،

دەسە لات نىيە،

بە ئكو (مەوادى حافىزە) يە.

مه ژاران له ده می روو خانی یه کیتی سو فییه ته وه،
 تا که قوربانین له جیهاندا، (سندهم الوحيد)
 هیچ ناخویننه وه په ره ی یانسیب نه بی،
 پاشان کوا نووسین؟ کوا خویندنه وه؟
 له کو تاییدا کامه راگه یاندنی عه ره بییه؟
 کامه رو شنبیری عه ره بییه؟
 کامه کولتووری عه ره بییه؟
 کوا جه ماوهری عه ره بی؟

موقه ده ساتی عه ره بی؟
کوا کامه یه ئوممه ی عه ره بی؟
کوا کامه یه نیشتمانی عه ره بی له م قووناخه دا؟

پ: براكه م له ناشتې و دادگه ربيدا،

خيړا مه لمه چوو، مه سوړې به راست و چه پدا،

ئايا تو له هاوسه رت مه لاتووي؟

و: نه خيړ.

پ: نه ي له قهرداري و به رزبوونه وه ي نرخه كان؟

و: نه خيړ.

پ: له مه وائله كان و قسه و باسي سهر مه وائله كان؟

و: نه خيړ.

پ: له موتریبه نوټیه کان؟

و: نه خیر.

پ: له فانتازیای میژووی و به شه کونه کانی

زنجیره دراما کانی په مه زانی پیشوو؟

و: نه خیر.

پ: له شیعری مؤدیرنه؟

و: نه خیر.

پ: له شیعری کون؟

3

و: نه خيږ.

پ: له ئوسوونځييه ت؟

و: نه خيږ.

پ: له عهوله مه؟

و: نه خيږ.

پ: نه ي له جهنگ؟

و: نه خيږ.

پ: نه ي له ناشتي؟

و: نه خیر.

پ: ئایا له بابەتیک له بابەتەکان،

دژی که سایه تیبه کی ئایینی

یان سه ربازی بوویت، له هه

چ مه مله که تیکی عه ره بی ئان

عه جه می و له ترسی سزا - مه لاتووی -؟

و: نه خیر.

پ: ئایا که سیکت کوشتوووه و پۆلیس روای ناویت؟

و: نه خيږ.

پ: ده كه واته ئيستا دهركهوت

نه تو به كړنگي راوي دهوله تيكي بيانيت،

له ترسي ناشكرا بووني به كړنگي راويت مه لاتووي.

و: گهر به كړنگي راوبام،

نه وهي ده ترسا،

تو بوويت، نه ك من!

1

بيدهنگى.. نه خوشخانه

بيدهنگى.. بووژاندنه وه

بيدهنگى.. كوچى دوايى

بيدهنگى.. تازيه

بيدهنگى.. دادگايى

بيدهنگى.. بهرز كردنه وهى داوا

بيدهنگى.. گفتوگو

بيدهنگى.. گهران

بېدەنگى.. گرتن
 بېدەنگى.. پشكنين
 بېدەنگى.. لىكۆلینه وه
 بېدەنگى.. خواردن
 بېدەنگى.. سەرخە و شكاندن
 وس، بېدەنگى، كزۆلى نواندن،
 وتووئىژەكان و خۇپپىشانداڭنهكان كەي ھاوار دەكەن؟
 من وا دەخنىكىم،

من وا ده سوتيم،
له پشتي ئه م ته لبه ندانه وه،
له نه خوشخانه ي شيتانه كان.

